

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากการเป็นสมาชิก ไอบีซีเคเบิลทีวี ในกรุงเทพมหานคร ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งกำหนดให้การวิจัยในเชิงปริมาณ (Quantitative) โดยการใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ เพื่อเป็นการค้นหาความจริงในเชิงลึกเกี่ยวกับสภาพทางจิตใจ ตลอดจนวิถีการดำเนินชีวิต ซึ่งอาจมีผลต่อความคาดหวัง และพฤติกรรมกาเปิดรับประเภทรายการไอบีซี แล้วนำเสนอข้อมูลด้วยตาราง ประกอบการพรรณนาวิเคราะห์ (Analytical Description) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 ลักษณะของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ สมาชิกไอบีซีเคเบิลทีวี ปัจจุบันที่เป็นคนไทยในกรุงเทพมหานคร โดยมีรายชื่อเป็นสมาชิกปรากฏอยู่ในทะเบียนสมาชิกของไอบีซี จากข้อมูลฝ่ายการตลาดของไอบีซีพบว่าในขณะนี้มมีประมาณ 90,000 ราย

2. กลุ่มตัวอย่างที่แจกแบบสอบถามครั้งนี้ ได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยคำนวณจากสูตรดังนี้ (อ่ำรุง จันทวานิช, 2522)

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{P(1-P)}{\frac{e^2}{Z^2} + \frac{P(1-P)}{n}}$$

เมื่อ	n	=	จำนวนตัวอย่าง
	P	=	อัตราส่วนของกลุ่มสมาชิกที่กำหนดจะสุ่ม (ในที่นี้ใช้อัตราส่วนร้อยละ 30 ฉะนั้น ค่า $P = 0.30$)
	e	=	ค่าความผิดพลาดจากจำนวนตัวอย่าง (ในที่นี้ใช้ร้อยละ 5 ฉะนั้น $e = 0.05$)
	Z	=	ค่าคะแนนมาตรฐาน ณ จุดใดจุดหนึ่ง ที่สอดคล้องกับระดับนัยสำคัญ (ในที่นี้ใช้ระดับนัยสำคัญ 0.05 ฉะนั้น จะได้ค่า $Z = 1.96$)
	N	=	จำนวนประชากร

เมื่อแทนค่าในสูตรจากจำนวนประชากร (สมาชิกไอบีซีเคเบิลทีวีปัจจุบันที่เป็นคนไทยในกรุงเทพมหานคร) ซึ่งมีจำนวนประมาณ 90,000 ราย

$$n = \frac{0.30(1-0.30)}{\frac{(0.05)^2}{(1.96)^2} + \frac{0.30(1-0.30)}{90,000}}$$

$$= \frac{0.21}{0.0025 + \frac{0.21}{90,000}}$$

$$= \frac{0.21}{0.0006507 + 0.0000023}$$

$$= \frac{0.21}{0.000653}$$

$$= 321.59$$

$$= 322$$

ดังนั้นจะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างไม่ต่ำกว่า 322 คน ในที่นี้จำนวนประชากรมีถึง 90,000 ราย ซึ่งเป็น infinity จึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยครั้งนี้ เป็นจำนวน 400 คน

3.2 วิธีการสุ่มตัวอย่าง

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย โดยเลือก 1 คนจากทุก 225 คนเรียงตามลำดับหมายเลขสมาชิก เพื่อให้ได้ตัวอย่าง 400 คน จากประชากร 90,000 คน

3.3 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

จำแนกตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจของสมาชิกไอบีซีที่เป็นคนไทยในกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการเลือกชมประเภทรายการไอบีซี

ตัวแปรต้น - ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจ

ตัวแปรตาม - พฤติกรรมในการเลือกชมประเภทรายการไอบีซี
ไอบีซี

สมมติฐานที่ 2 การเปิดรับรายการไอบีซี ของสมาชิกไอบีซีที่เป็นคนไทย ใน กรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ

ตัวแปรต้น - การเปิดรับรายการไอบีซี

ตัวแปรตาม - การใช้ประโยชน์ และการได้รับความพึงพอใจจากรายการ
ไอบีซี

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ชนิดปลายปิด (Close-ended Questionnaire) โดยแบ่งโครงสร้างของแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการเปิดรับชมรายการไอบีซี จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับการนำสิ่งที่ได้รับจากการชมรายการไอบีซี ไปใช้ประโยชน์ และการได้รับความพึงพอใจ จำนวน 2 ข้อ

3.5 การทดสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ

สำหรับการทดสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือนั้น ได้นำแบบสอบถามเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ และนำไปเสนอต่อที่ปรึกษาด้านสถิติเพื่อขอรับคำแนะนำเกี่ยวกับกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS หลัง

จากมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขคำถามบางข้อแล้ว จึงได้นำแบบสอบถามดังกล่าว ไปทำการทดสอบก่อนการแจกแบบสอบถามจริง (pre-test) กับกลุ่มที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน ซึ่งผลปรากฏว่า กลุ่มทดสอบมีความเข้าใจประเด็นคำถามต่างๆ เป็นอย่างดี

3.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ส่งแบบสอบถามทั้งหมด 400 ชุดให้กับกลุ่มตัวอย่าง ถึงบ้านทางไปรษณีย์ และสอดซองเปล่าติดตราไปรษณียากร พร้อมเจ้าหน้าที่ผู้วิจัย และกำหนดวันที่ให้ผู้ตอบ ส่งแบบสอบถามคืนมา โดยมีผู้ส่งแบบสอบถามที่กรอกข้อความเรียบร้อยแล้ว กลับคืนมาทั้งสิ้น 237 ชุด ปรากฏว่ามีแบบสอบถามที่เสีย 8 ชุด จึงตัดทิ้งไป คงเหลือแบบสอบถามที่นำมาใช้วิเคราะห์ข้อมูล 229 ชุด และคัดเลือกจากจำนวนนี้อีก 20 ตัวอย่าง ด้วยวิธีการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ เพื่อให้เป็นกลุ่มที่ให้สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ได้ เนื่องจากแบบสอบถามที่ส่งไปให้กลุ่มตัวอย่างตอบนั้น ระบุหมายเลขสมาชิกไอบีซีไว้ด้วย กลุ่มตัวอย่าง 20 ตัวอย่าง จำแนกดังนี้

1. เพศ จำแนกเป็น ชาย 10 คน และหญิง 10 คน
2. อายุ จำแนกเป็น อายุต่ำกว่า 25 ปี จำนวน 4 คน
25-29 ปี จำนวน 4 คน
30-34 ปี จำนวน 4 คน
35-39 ปี จำนวน 2 คน
40-44 ปี จำนวน 2 คน
45-49 ปี จำนวน 2 คน
50 ปีขึ้นไป จำนวน 2 คน
3. ระดับการศึกษา จำแนกเป็น มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา/อนุปริญญา ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี ระดับละ 5 คน

4. <u>อาชีพ</u> จำแนกเป็น ข้าราชการ	3 คน
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	4 คน
พนักงานบริษัทเอกชน	4 คน
นักเรียน/นิสิต/นักศึกษา	3 คน
ประกอบกิจการส่วนตัว/งานอิสระ	3 คน
พ่อบ้าน/แม่บ้าน/ผู้เกษียณอายุ	3 คน

3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และนำชุดที่ใช้ได้ทั้งสิ้น 229 ชุด มาลงรหัส (CODING) ตามคู่มือลงรหัสที่ได้จัดทำไว้เพื่อเปลี่ยนสภาพข้อมูลให้อยู่ในรูปของสัญลักษณ์ที่เครื่องคอมพิวเตอร์คำนวณได้ จากนั้นจึงนำข้อมูลไปประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS วิเคราะห์ทางสถิติ

3.8 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. การวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic)

ใช้การแจกแจงความถี่แสดงตารางแบบร้อยละ และค่าเฉลี่ย เพื่ออธิบายข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ การเปิดรับชมรายการไอบีซี การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ ของสมาชิกไอบีซีเคเบิลทีวี ที่เป็นคนไทย ในกรุงเทพมหานคร

2. การวิเคราะห์โดยใช้การทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis Testing)

ด้วยสถิติวิเคราะห์ไค-สแควร์ (Chi-Square) ที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)